

Β.Βεσκούκης

"Υπάρχει;"

Τα εισαγωγικά στον τίτλο δεν υπονοούν παρά τον πλαστό χαρακτήρα του ερωτήματος, όταν αυτό αναφέρεται στο Echelon και τα συναφή -όπως και αν ονομάζονται- συστήματα, τα οποία το αποτελούν, το συμπληρώνουν, συνεργάζονται με αυτό, το ανταγωνίζονται, κλπ. Πλαστό, όχι διότι έχει αποδειχθεί πέραν οιασδήποτε αμφιβολίας εάν το σύστημα υπάρχει, αλλά γιατί ο τρόπος με τον οποίο γίνονται αναφορές σε αυτό φαίνεται να αποσκοπεί μόνο στην εξοικονόμηση χρόνου ώστε να αποτελεί πλέον τετελεσμένο, αν ποτέ, και παρά τη συντονισμένη προσπάθεια των ισχυρών του πλανήτη, υπάρξει κάποιου τύπου κοινωνική αντίσταση στη χρήση παρομοίων συστημάτων.

Οι περισσότεροι απαισιόδοξες προβλέψεις σχετικά με το περιορισμό των προσωπικών ελευθεριών, τη χρήση της τεχνολογίας για τον έλεγχο της κοινωνικής συμπεριφοράς του ανθρώπου και γενικά έναν καθολικό ολοκληρωτισμό, φαίνεται να επαληθεύονται. Όχι από τα καθεστώτα τα οποία αυτοί τους οποίους εμείς γνωρίσαμε ως "καλούς", αποκαλούσαν "ολοκληρωτικά", αλλά από τα ίδια τα καθεστώτα των "καλών", οι οποίοι μετά τη νίκη τους στον ψυχρό πόλεμο, αποφάσισαν ότι πρέπει να μας προστατεύουν και από τους εαυτούς μας.

Βλέποντας τις νέες τεχνολογίες των επικοινωνιών να εισάγονται στην καθημερινή μας ζωή και να γίνονται ολοένα και περισσότερο "απαραίτητες", πολλοί αναλυτές ασχολούνται με την τεχνική αξιολόγηση των προϊόντων, με το χαρακτηρισμό της ωριμότητας της τεχνολογίας και του κοινού να την δεχτεί, με την αξιολόγηση της επάρκειας του bandwidth που σχετίζεται με την τηλεπικοινωνιακή πλευρά, και με άλλα σχετικά. Οι χειρότεροι από τους αναλυτές, απλά μεταφράζουν τα δελτία τύπου που τους δόθηκαν, ενώ οι "καλύτεροι" εκφέρουν κατά καιρούς και "διαφορετικές" απόψεις, μη πολύ-αρεστές στους απανταχού διαφημιστές.

Ο χρόνος περνά, η τεχνολογία έχει ήδη πλέον γίνει απαραίτητη και, ακόμη και αν αποδειχτεί πέραν πάσης αμφιβολίας ότι λ.χ. όλες οι συνομιλίες κινητών τηλεφώνων παρακολουθούνται, τολμάμε να πούμε ότι είναι εντυπωσιακά μικρό το ποσοστό των χρηστών που θα επιστρέψει το κινητό του τηλέφωνο. Όχι γιατί δεν θα πιστεύει την αποκάλυψη, αλλά, πολύ χειρότερα, γιατί δεν θα θεωρεί ότι η αποκάλυψη τον αφορά, διότι "δεν λέει και τίποτε παράνομο στο κινητό και ας το παρακολουθεί όποιος θέλει".

Από την άλλη, οι εκλεγμένοι για να εκπροσωπούν τον "άγνωστο χρήστη της τεχνολογίας", είτε δεν έχουν οι ίδιοι ιδέα, είτε εκτελούν διατεταγμένη υπηρεσία, διαφορετικά δεν εξηγείται πώς επιτράπη σε ιδιωτικές εταιρίες, δηλαδή φορείς που δεν έχουν κανέναν έλεγχο από το κοινωνικό σύνολο, να αναλάβουν τόσο κεφαλαιώδη ρόλο στις παγκόσμιες τηλεπικοινωνίες. Χαρακτηριστική η συμπεριφορά των "δικών μας", οι οποίοι, απαντώντας σε σχετική ερώτηση, ούτε λίγο ούτε πολύ δήλωσαν πως μέχρι σήμερα "δεν τους έχει κοινοποιηθεί κανένα έγγραφο που να πιστοποιεί την ύπαρξη του Echelon".

Ισχύουν επίσης δύο συνθήκες: (α) Η ανάπτυξη έχει συνδεθεί πολύ στενά με την τεχνολογία και δη αυτή της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών και μάλιστα, γίνεται με πολύ σκληρούς ("ανταγωνιστικούς") όρους. (β) Η Παιδεία, πλήρως συντονισμένη με το κλίμα, έχει σταματήσει να ενθαρρύνει την διαμόρφωση κριτικής θέσης για το ιστορικό γίνεσθαι.

Και ο χρόνος κυλά, το bandwidth μεγαλώνει, οι εταιρικές συμφωνίες προχωρούν, τα στελέχη εξελίσσονται και το Echelon, το οποίο αποκαλύφθηκε σήμερα, έχει ήδη αντικατασταθεί από κάτι άλλο που θα πάρει χρόνια να αποκαλυφθεί. Όσο για τους πολλούς, ασχολούνται με τη χρήση της τεχνολογίας και με σημαντικά ερωτήματα όπως αυτό του τίτλου μας: "Υπάρχει;".